

Amenaça de més construcció a Mallorca

Una sentència del Tribunal Suprem obre la porta a dotze noves urbanitzacions a Mallorca que l'any 1999 va aturar una moratòria decidida pel Consell de Mallorca. Malgrat que les formacions polítiques no han expressat de manera explícita el seu posicionament respecte a aquestes noves construccions, ben aviat podrien fer-se realitat.

L'any 1999, abans de les eleccions autonòmiques, el Consell de Mallorca aprovà una moratòria urbanística que es va traduir en la paralització de 78 urbanitzacions previstes a l'illa. Aleshores la institució insular era governada pel primer Pacte de Progrés. S'havia constituït el 1995 entre PSOE, PSM, UM i EU. Els tres primers partits compartien el govern de la institució insular, mentre que el quart hi donava suport extern. En total, disposaven de 17 escons (PSOE, 8; PSM, 5; UM, 2 i EU, 2), i el PP en tenia 16. En aquells moments, i de la constitució ençà, el Consell actuava com una mena de contrapoder davant del Govern balear, presidit per Jaume Matas (1996-1999), del PP, partit que també controlava els consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera. L'ordenació territorial era una de les banderes essencials dels quatre partits del Pacte per presentar-se davant dels ciutadans com una vertadera alternativa als conservadors. Per la seva banda, Matas havia anunciat una futura llei que s'anomenaria de les directrius d'ordenació territorial o, tal com eren conegudes, les DOT, destinades a crear el marc general dins del qual quedaria encabit el creixement urbanístic a les Illes.

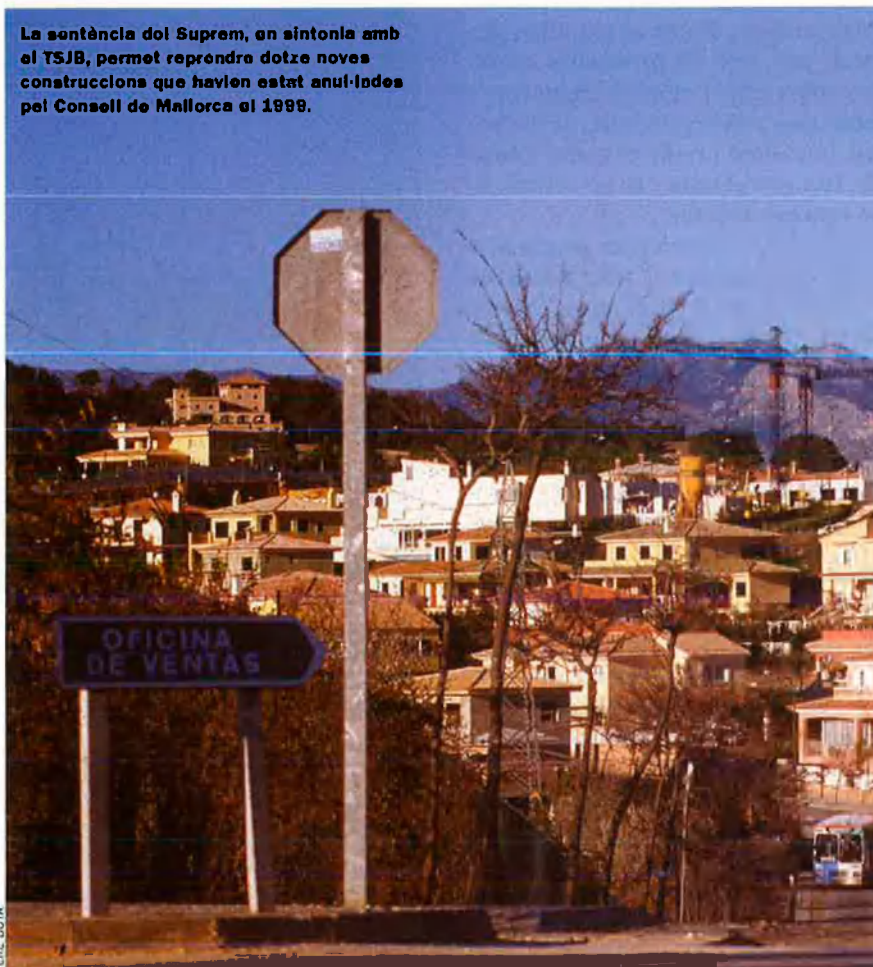
Aquest context polític, d'enfrontament entre Consell-progressista i Govern en relació amb l'ordenació del territori, és important per entendre la

situació i l'acord de PSOE, PSM, UM i EU per avançar-se a les DOT del Govern balear. Amb la intenció evident d'exhibir a l'opinió pública un model

urbanístic més restrictiu que no el que havien d'implantar les futures directrius del Govern balear del PP. Després de no poques discussions i negociacions, a la fi el 1999 es va aprovar la moratòria del Consell. Més tard el Parlament balear va aprovar les DOT com a projecte de llei del Govern. Però el Consell s'havia avançat i havia guanyat la partida a l'executiu. O no. Perquè ara, aquest avançament de la norma del Consell al marc legal general balear ha estat el motiu bàsic pel qual el Tribunal Suprem ha ratificat una sentència anterior, del mes de setembre passat, del Tribunal Superior de Justícia de Balears (TSJB) que declarava "il·legal" la suspensió.

El casos concrets. Quan s'aprova la moratòria, una de les empreses afectades, Garriga Baixa, SL, que tenia previst construir una urbanització municipal mallorquí de Campos, acurats als tribunals perquè considerava que la suspensió no era legal. Transcorregut

La sentència del Suprem, en sintonia amb el TSJB, permet reprendre dotze noves construccions que havien estat anul·lades pel Consell de Mallorca el 1999.

Campos, sempre en la polèmica urbanística

El fet que el municipi de Campos sigui el més afectat per l'antiga moratòria és important. En efecte, aquest terme ha estat històricament en l'ull de totes les grans polèmiques urbanístiques. Ja en els anys vuitanta una part del seu litoral, el que és ocupat per la platja verge des Trenc, fou motiu de mobilització ecologista primer, després també política, dels partits esquerrans, i finalment d'un considerable activisme social en favor de protegir-la. El Parlament n'aprovà la preservació, als anys vuitanta, amb el vot favorable d'UM, partit que, llavors, desaparegué del Consistori campaner, castigat per l'electorat, que es va considerar perjudicat per no permetre la urbanització prevista a la platja. La dreta local sempre

ha considerat que les restriccions urbanístiques han perjudicat de manera injusta el poble, obligat a preservar territori i medi ambient en general mentre que en altres indrets es podia construir. A principi de gener d'enguany l'actual batlle de Campos, Andreu Prohens, del PP, reiterava en declaracions al diari *El Mundo – El Día de Baleares* aquesta opinió: "Nosaltres estam pagant els desastres urbanístics que s'han realitzat a altres municipis. Sempre hem estat respectuosos amb el territori i el medi ambient [...], però tenim terreny on la construcció no causaria dany. [...] Tots els ciutadans de Balears són iguals..., però no els de Campos, que som de segona, [perquè] com que no disposem dels ingressos que genera la construcció, no podem oferir els serveis d'altres municipis on s'ha construït de manera excessiva i s'ha destruït molt de territori."

els anys, els màxims òrgans judicials li han donat la raó.

L'argumentació bàsica del Consell per fonamentar la moratòria era preservar territori de manera cautelar davant la pròxima aprovació de les DOT i del futur del Pla Territorial (PT) de Mallorca, les dues normes que havien de

regular –i de fet així ha estat– el creixement urbanístic tant en el marc general balear (DOT) com específicament en el mallorquí (PT). L'argument de fons del Pacte de Progrés del Consell era políticament lògic. PSOE, PSM, UM i EU entenien que, davant de les futures normes restrictives, els promotors es podien sentir temptats d'accelerar construccions abans que les restriccions fossin vigents i crear, per tant, un vertader allau de noves urbanitzacions. Tanmateix, voluntat i decisió política i lleis no sempre estan en consonància, com va ser en aquest cas. Tant el TSJB com el Suprem consideren que quan es va prendre l'acord de suspensió no existien aquestes normes de planificació urbanística, per tant, no hi havia raó per a la suspensió. O sigui, que el Consell no tenia potestat, d'acord amb la legislació d'aquell moment, per aturar les promocions afectades. Perquè l'entitat a què corresponia l'ordenació territorial, el Govern, encara no havia tramitat i aprovat el marc general, les DOT.

Algunes de les promocions previstes i aturades en aquells moments amb posterioritat –26 en total– s'han pogut dur a terme, ja que han quedat encabides tant en les DOT com en el PT. Tanmateix, les altres no s'han pogut concretar. El batlle del municipi de Campos, Andreu Prohens, terme en el qual quedaren sense poder executar-se vint urbanitzacions, s'adreçà, després de conèixer la sentència, a Bartomeu Vicens, responsable d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca, per interessar-se per la situació legal en què havia

quedat una de les promocions més importants que en el seu moment s'aturà –que és de l'empresa a l'inici esmentada–. Vicens li va respondre que l'actual vigència del PT impedeix la construcció prevista. Així passa igualment amb la majoria de les urbanitzacions que no es van poder fer. Ara bé, n'hi ha dotze que podrien arribar a construir-se.

Aquest és el dubte. La qüestió preocupa molt un dels partits que es mostrà més entusiasta amb la moratòria del 1999, el PSM. El portaveu nacionalista en el Consell, Antoni Alorda, anuncià la presentació d'una proposta perquè el ple de la institució aprovi una nova moratòria que impedeixi de manera preventiva les urbanitzacions i s'iniciïn els tràmits per reformar el PT per fer impossible definitivament aquestes noves construccions.

Serà possiblement un dels cavalls polítics de batalla dels mesos vinents. Saber què passa amb aquests projectes que, si més no en teoria, podrien ara convertir-se en realitat. D'acord amb l'actitud que els partits d'esquerra –PSOE, PSM i EU-Verds– han manifestat reiteradament, l'última vegada durant el ple de política general del Consell, el passat 9 de gener, la coalició PP-UM aposta per continuar construint. Les noves urbanitzacions farien ploure sobre banyat.

Però, de moment, ni els nacionalistes d'UM ni els conservadors del PP no han manifestat amb rotunditat la seva posició pel que fa als dotze projectes de la polèmica.

Miquel Payeras

